

**Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine**

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
between**

the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights

and

the Commissioner for Fundamental Rights of Hungary

The Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights, Dr. Dmytro Lubinets, acting on the basis of Articles 55, 101 of the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine "On the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights", Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine No. 2353-IX of 01 July 2022 "On Appointment of Dmytro Lubinets to the Position of the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights",

and

the Commissioner for Fundamental Rights of Hungary, Dr. Imre Juhász, acting on the basis of Article 30 of the Fundamental Law of Hungary and Act CXI of 2011 on the Commissioner for Fundamental Rights, both of which entered into force on 1 January 2012, as subsequently amended, hereinafter collectively referred to as the "Parties" and individually as a "Party",

guided by the Universal Declaration of Human Rights, the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, the International Covenant on Civil and Political Rights, the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, other international human rights treaties, the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine "On the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights", the Fundamental Law of Hungary, Act CXI of 2011 on the Commissioner for Fundamental Rights, other legal acts aimed at the implementation and protection of constitutional rights and freedoms of individuals and citizens,

based on a common understanding of the necessity of ensuring guarantees of state protection of constitutional rights and freedoms of citizens,

in order to ensure the protection of the rights of national minorities residing in the territories of Ukraine and Hungary,

with the desire to establish close and effective cooperation,
seeking to ensure maximum efficiency of the measures taken in achieving
common goals,
referring to the agreements reached during the previous meeting between the
Parties,
have entered into this Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as
the Memorandum) and have agreed as follows:

1. General provisions

1.1 The Memorandum should be considered as a basis for the development of
further measures aimed at developing interaction and cooperation between the Parties
within the powers defined by the national legislation of each Party.

1.2 The Memorandum is a document on the basis of which the Parties shall
coordinate their actions to achieve the goal set forth in subclause 2.1 of this
Memorandum.

1.3 The Parties express their readiness for mutually beneficial cooperation in the
areas of collaboration set out in Clause 3 of this Memorandum.

1.4 The Parties shall act in accordance with this Memorandum, as well as in
accordance with other agreements and/or contracts that may be concluded between
them.

1.5 The Parties intend to provide each other with comprehensive support for the
development of cooperation in accordance with the provisions of this Memorandum
and to inform each other of the measures taken to implement it.

2. Purpose and subject of the Memorandum

2.1 The purpose of this Memorandum is to combine the Parties' efforts aimed at
preventing violations of human and civil rights and freedoms, in particular, ensuring
the protection of the rights and freedoms of persons in Ukraine and Hungary, including
securing the rights of national minorities residing in the territories of both states, and
ensuring the protection of the rights to life, dignity, health, education, etc.

2.2 The subject matter of this Memorandum is the joint coordinated work of the
Parties to achieve the purpose of the Memorandum, which is carried out in the form
of preparation and implementation of joint activities, projects and programmes, as well
as taking the necessary measures by the Parties within the powers given them by the
current legislation.

3. Areas of cooperation

3.1 In order to achieve the purpose of this Memorandum, in accordance with their competence and within the available resources, the Parties agree to cooperate, acting as a bridge with the national and regional institutions that deal with these issues, in one or more of the following areas:

3.1.1 organising and conducting joint international events (meetings, round tables, workshops, conferences, training programmes, etc.) in areas of common interest to the Parties of this Memorandum;

3.1.2 organising awareness campaigns and implementing joint projects;

3.1.3 mutual exchange of information and materials for the preparation of the annual and special reports of the Parties, providing the expertise of draft laws and regulations related to human rights and freedoms;

3.1.4 protecting the rights and freedoms of Ukrainian citizens present in the territory of Hungary and of persons of Hungarian nationality present in the territory of Ukraine;

3.1.5 ensuring the protection and respect of the rights of national minorities residing in the territories of both states, including through the conduct of monitoring visits, including joint monitoring visits where separately agreed by the Parties, and the taking of any other necessary measures within the framework of the respective national legal systems to achieve this objective;

3.1.6 promoting the improvement of the system for the protection of the rights of national minorities and the enhancement of the situation of national minorities residing in the territories of both states;

3.1.7 monitoring the implementation of international documents and protocols on human rights and freedoms and enhanced reporting on the proposals of national human rights institutions in relevant areas at all international levels;

3.1.8 establishment of working groups of the representatives of the Parties with the right of engaging experts to address specific issues of their cooperation;

3.1.9 joint development of projects to implement the needs and purposes of this Memorandum;

3.1.10 conducting mutual internships, trainings for the staff of the Parties;

3.1.11 information support of their work in the media, social networks, etc;

3.1.12 conducting research on target groups and their current status in order to identify and monitor problems related to the protection of human rights and freedoms; and

3.1.13 any other agreed areas of cooperation.

4. Organising cooperation

4.1 In order to implement this Memorandum, the Parties shall, within the limits of available resources:

4.1.1 appoint contact persons for providing consultations and developing proposals for joint implementation of tasks and activities set out in this Memorandum;

4.1.2 hold joint events (working meetings, briefings, etc.) to discuss issues related to the implementation of the provisions of this Memorandum by the Parties;

4.1.3 establish a Hotline Working Group with the aim of ensuring the prompt exchange of information, conducting consultations, and coordinating actions on issues related to the protection of the rights and freedoms of the Hungarian national minority (community) in Ukraine and the Ukrainian national minority (community) in Hungary. The Parties determine the composition and procedures of the Hotline Working Group;

4.1.4 develop and approve plans for joint actions, prepare methodological recommendations and other information materials necessary for joint cooperation in the framework of the implementation of this Memorandum;

4.1.5 exchange relevant information based on a joint initiative or on the request of one of the Parties;

4.1.6 use any other forms of cooperation agreed upon by the Parties.

4.2 In order to achieve the purpose of this Memorandum, the Parties may, by mutual agreement, engage other institutions and organisations, regardless of their ownership, individuals, NGOs, establish temporary working groups with them within the agreed areas.

5. Obligations of the Parties

5.1 The Parties undertake not to disclose in any way the personal data that became known to them during the implementation of this Memorandum in accordance with the requirements of the law.

5.2 The Parties shall transfer personal data to each other under this Memorandum only where a legal basis for such transfer exists under their respective national law and under the data protection rules applicable to them, and, in individual cases, on the basis of the consent of the data subject concerned.

5.3 The Parties undertake to refrain from actions that may cause non-pecuniary, economic or any other damage to the other Party.

5.4 Either Party shall use the emblem or logo of the other Party or any abbreviation related to the activities of that Party only with its prior written consent

and within the agreed areas of cooperation to achieve the purpose of this Memorandum.

5.5 The Party that uses the logo of the other Party in the production and distribution of information materials with its prior consent shall cease such use, publication and distribution upon the first request of the Party owning such logo, as well as at the request of the Party shall provide all necessary assistance to withdraw the materials that have been produced or distributed.

5.6 The Parties shall mutually agree on any public communications regarding this Memorandum.

5.7 Operational Details and Amendments:

5.7.1 Operational details shall be agreed between the Parties and shall be in writing (e.g., in the form of an official letter).

5.7.2 Amendments to this Memorandum must be agreed upon by the Parties in writing before they become effective.

6. Duration of the Memorandum

6.1 This Memorandum shall enter into force on the date of its signing by the Parties and shall remain in force for an indefinite period.

6.2 Either Party may terminate this Memorandum at any time by giving one month's prior written notice to the other Party.

7. Other conditions

7.1 The Parties understand that this Memorandum:

7.1.1 is not a legally binding agreement or commitment to sign a contract in the future, including, but not limited to, this Memorandum is not a preliminary contract, cannot be considered as an offer or acceptance on the terms set forth below or any other terms, or a legally binding agreement or commitment to perform other actions (or refrain from performing them), does not create any financial obligations for either Party;

7.1.2 is not an international agreement within the meaning of the Vienna Convention on the Law of Treaties, signed on 23 May 1969.

7.2 None of the Parties to the Memorandum shall have the right to demand from the other Party to take any actions (or refrain from taking any actions).

8. Final provisions

8.1 Any amendments or additions to this Memorandum shall be made only by written consent of the Parties and shall become its integral part.

8.2 Any disputes regarding the interpretation or application of the provisions of this Memorandum shall be resolved by the Parties through consultations and negotiations by reaching a mutual agreement.

8.3 This Memorandum does not constitute a guarantee of allocation or reservation of funds by one of the Parties in favour of any of the Parties, nor is it a contract under the laws of Ukraine and Hungary or international law. The sole purpose of the Memorandum is to set out the framework of the Parties' intentions to cooperate in the specified areas.

8.4 The Parties confirm that this Memorandum is not a joint venture agreement and does not stipulate the pooling of the Parties' property, funds and deposits, or transfer of the same into joint fraction ownership. No joint property of the Parties shall arise under this Memorandum.

8.5 In implementing this Memorandum, the Parties shall retain their legal independence.

8.6 This Memorandum is non-exclusive by its nature and does not have any effect on the ability of either Party to enter into agreements or associations with other parties.

8.7 All correspondence regarding the execution of this Memorandum shall be sent to the following addresses:

Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights: 21/8 Instytutaska St., Kyiv, 01008, Ukraine. Email: hotline@ombudsman.gov.ua.

Office of the Commissioner for Fundamental Rights of Hungary: 1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11. Email: ombudsmani.titkarsag@ajbh.hu.

This Memorandum has been executed in Debrecen, Hungary, on 8 September 2026 in two authentic counterparts in the English language, one counterpart for each of the Parties.

**Commissioner for Fundamental
Rights of Hungary**

Dr. Imre Juhász

**Ukrainian Parliament Commissioner
for Human Rights**

Dr. Dmytro Lubinets

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ

між

Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини

та

Уповноваженим з основоположних прав Угорщини

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини д-р Дмитро Лубінець, який діє на підставі статей 55, 101 Конституції України, Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», Постанови Верховної Ради України від 01 липня 2022 р. № 2353-IX «Про призначення Лубінця Д.В. на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

та

Уповноважений з основоположних прав Угорщини д-р Імре Югаз, який діє на підставі статті 30 Основного закону Угорщини та Акта СХІ від 2011 року про Уповноваженого з основоположних прав Угорщини, обидва документи набрали чинності 01 січня 2012 року, зі змінами та доповненнями, які надалі спільно іменуються «Сторонами», а кожна окремо «Сторона»,

керуючись Загальною декларацією прав людини, Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права, Міжнародним пактом про громадянські та політичні права, Європейською конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, іншими міжнародними договорами у сфері захисту прав людини, Конституцією України, Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», Основним законом Угорщини, Актом СХІ від 2011 року про Уповноваженого з основоположних прав Угорщини, іншими нормативно-правовими актами, спрямованими на реалізацію та захист конституційних прав і свобод людини і громадянина,

виходячи із загального розуміння необхідності забезпечення гарантій державного захисту конституційних прав і свобод громадян,

із метою забезпечення захисту прав національних меншин, які проживають на території України та Угорщини,

з бажанням встановлення тісної та ефективної співпраці,
прагнучи забезпечити максимальну ефективність проведених заходів при досягненні спільних цілей,
звертаючись до домовленостей, яких було досягнуто протягом попередньої зустрічі між Сторонами,
уклали цей Меморандум про співпрацю (далі – Меморандум) та домовилися про таке:

1. Загальні положення

1.1. Меморандум слід розглядати як основу для розроблення подальших заходів, спрямованих на розвиток взаємодії та співробітництва Сторін у межах повноважень, визначених національним законодавством кожної із Сторін.

1.2. Меморандум є документом, на підставі якого Сторони мають здійснювати координацію своїх дій для досягнення мети, встановленої підпунктом 2.1 цього Меморандуму.

1.3. Сторони виражають готовність до здійснення взаємовигідного співробітництва у визначених пунктом 3 цього Меморандуму напрямках співпраці.

1.4. Сторони діють відповідно до цього Меморандуму, а також відповідно до інших угод та/або договорів, які можуть бути укладені між ними.

1.5. Сторони мають намір забезпечувати одна одній всебічну підтримку для розвитку співпраці згідно з положеннями цього Меморандуму та інформувати одна одну про заходи, спрямовані на його реалізацію.

2. Мета та предмет Меморандуму

2.1. Метою цього Меморандуму є об'єднання зусиль Сторін, спрямованих на недопущення порушень прав і свобод людини і громадянина, зокрема забезпечення захисту прав і свобод осіб в Україні та Угорщині, включаючи дотримання прав національних меншин, що проживають на територіях обох держав, та забезпечення захисту прав на життя, гідність, охорону здоров'я, освіти тощо.

2.2. Предметом цього Меморандуму є спільна узгоджена діяльність Сторін задля досягнення мети Меморандуму, що здійснюється у форматі підготовки та реалізації спільних заходів, проєктів та програм, а також вжиття Сторонами необхідних заходів в межах повноважень, наданих їм чинним законодавством.

3. Напрями співпраці

3.1. Задля досягнення мети цього Меморандуму відповідно до своєї компетенції та в межах наявних ресурсів Сторони домовляються про співпрацю, виступаючи сполучною ланкою з національними та регіональними інституціями, які займаються цими питаннями, за одним або декількома з таких напрямів:

3.1.1. організація та проведення спільних міжнародних заходів (зустрічей, круглих столів, семінарів, конференцій, навчальних програм тощо) за напрямами, що становлять спільний інтерес для Сторін цього Меморандуму;

3.1.2. організація просвітницьких кампаній та реалізація спільних проєктів;

3.1.3. взаємний обмін інформацією та матеріалами для підготовки щорічної та спеціальних доповідей Сторін, проведення експертизи законопроектів та нормативно-правових актів, що стосуються прав і свобод людини;

3.1.4. захист прав і свобод громадян України на території Угорщини та осіб угорської національності на території України;

3.1.5. забезпечення захисту та дотримання прав національних меншин, що проживають на територіях обох держав, зокрема шляхом проведення моніторингових візитів, включаючи спільні моніторингові візити, якщо про це є окрема домовленість Сторін, а також вжиття будь-яких інших необхідних заходів у рамках відповідних національних правових систем для досягнення цієї мети;

3.1.6. сприяння вдосконаленню системи захисту прав національних меншин та покращенню становища національних меншин, що проживають на територіях обох держав;

3.1.7. моніторинг імплементації міжнародних документів та протоколів з прав і свобод людини та посилене звітування щодо пропозицій національних інституцій з прав людини у відповідних сферах на всіх міжнародних рівнях;

3.1.8. створення робочих груп із представників Сторін та з правом залучення фахівців для вирішення конкретних питань свого співробітництва;

3.1.9. спільна розробка проєктів задля реалізації потреб та цілей цього Меморандуму;

3.1.10. проведення взаємних стажувань та тренінгів для працівників Сторін;

3.1.11. інформаційна підтримка своєї діяльності у медіа, соціальних мережах тощо;

3.1.12. проведення досліджень цільових груп та їхнього поточного стану з метою визначення та моніторингу проблем, пов'язаних із захистом прав і свобод людини; та

3.1.13. будь-які інші узгоджені напрями співпраці.

4. Організація співпраці

4.1. З метою реалізації цього Меморандуму Сторони в межах наявних ресурсів:

4.1.1. визначають контактних осіб для проведення консультацій і розробки пропозицій щодо спільної реалізації завдань та заходів, визначених цим Меморандумом;

4.1.2. проводять спільні заходи (робочі зустрічі, наради тощо) з метою обговорення питань, пов'язаних із реалізацією Сторонами положень цього Меморандуму;

4.1.3. створюють Робочу групу швидкого реагування з метою забезпечення оперативного обміну інформацією, проведення консультацій та координації дій з питань захисту прав і свобод угорської національної меншини (спільноти) в Україні та української національної меншини (спільноти) в Угорщині. Сторони визначають склад та порядок роботи Робочої групи швидкого реагування;

4.1.4. розробляють та затверджують плани проведення спільних дій, готують методичні рекомендації та інші інформаційні матеріали, необхідні для спільної кооперації в рамках реалізації цього Меморандуму;

4.1.5. здійснюють обмін відповідною інформацією, виходячи зі спільної ініціативи або за запитом однієї зі Сторін;

4.1.6. використовують будь-які інші форми співпраці, що узгоджені Сторонами.

4.2. Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони можуть за взаємною згодою залучати в рамках узгоджених напрямів інші установи та організації, незалежно від форм власності, фізичних осіб, громадські організації, а також створювати з ними тимчасові робочі групи.

5. Зобов'язання Сторін

5.1. Сторони беруть на себе зобов'язання не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які стали їм відомі під час реалізації цього Меморандуму, відповідно до вимог законодавства.

5.2. Сторони передають одна одній персональні дані відповідно до цього Меморандуму лише за умови наявності правових підстав для такої передачі згідно з відповідним національним законодавством та нормами щодо захисту даних, що застосовуються до них, а в окремих випадках – на підставі згоди відповідного суб'єкта даних.

5.3. Сторони зобов'язуються утримуватися від дій, які можуть заподіяти моральну, економічну чи будь-яку шкоду іншій Стороні.

5.4. Будь-яка із Сторін використовує емблему чи логотип іншої Сторони або будь-яку аббревіатуру, пов'язану з діяльністю цієї Сторони, лише за її попередньої письмової згоди та в рамках узгоджених напрямів співпраці для досягнення мети цього Меморандуму.

5.5. Сторона, яка при виготовленні та розповсюдженні інформаційних матеріалів використовує логотип іншої Сторони за її попереднім погодженням, зобов'язана припинити таке використання, оприлюднення та розповсюдження на першу вимогу Сторони-власника такого логотипу, а також за запитом Сторони надати все необхідне сприяння для відкликання вже виготовлених чи розповсюджених матеріалів.

5.6. Сторони мають взаємно погоджувати будь-які публічні комунікації щодо цього Меморандуму.

5.7. Операційні деталі та поправки:

5.7.1. Операційні деталі мають бути узгоджені між Сторонами та письмово оформлені (наприклад, у формі офіційного листа).

5.7.2. Зміни до цього Меморандуму мають бути узгоджені Сторонами у письмовій формі до того, як вони набудуть чинності.

6. Термін дії Меморандуму

6.1. Цей Меморандум набуває чинності з дня його підписання Сторонами та діє протягом невизначеного періоду.

6.2. Будь-яка Сторона може припинити дію цього Меморандуму в будь-який час письмово повідомивши про це іншу Сторону не пізніше ніж за один місяць.

7. Інші умови

7.1. Сторони розуміють, що цей Меморандум:

7.1.1. не є юридично зобов'язуючою угодою або зобов'язанням підписати в майбутньому договір, у тому числі, але не обмежуючись, цей Меморандум не є попереднім договором, не може розглядатися в якості оферти або акцепту на наведених нижче або будь-яких інших умовах, або юридично зобов'язуючою угодою чи зобов'язанням здійснювати інші дії (або утриматися від будь-яких дій), не створює фінансових зобов'язань жодної зі Сторін;

7.1.2. не є міжнародною угодою в розумінні Віденської конвенції про право міжнародних договорів, підписаної 23 травня 1969 року.

7.2. Жодна із Сторін Меморандуму не має права вимагати від іншої Сторони здійснювати будь-які дії (або утриматися від будь-яких дій).

8. Прикінцеві положення

8.1. Будь-які зміни чи доповнення до цього Меморандуму вносяться тільки за письмовою згодою Сторін і стають його невід'ємною частиною.

8.2. Будь-які спірні питання щодо тлумачення або застосування положень цього Меморандуму вирішуються Сторонами шляхом проведення консультацій та переговорів і досягненням взаємної згоди.

8.3. Цей Меморандум не становить гарантії виділення чи резервування коштів з боку однієї із Сторін на користь будь-якої зі Сторін, не є договором відповідно до законодавства України та Угорщини чи міжнародного права. Виключне призначення Меморандуму полягає у тому, щоб викласти рамкову основу намірів Сторін задля співпраці за визначеними напрямками.

8.4. Сторони підтверджують, що цей Меморандум не є договором про спільну діяльність та не передбачає об'єднання майна, коштів та вкладів Сторін чи передачі їх у спільну часткову власність. За цим Меморандумом не виникає спільного майна Сторін.

8.5. При реалізації цього Меморандуму Сторони зберігають юридичну самостійність.

8.6. Цей Меморандум є не ексклюзивним за своєю природою та не має впливу на здатність будь-якої зі Сторін вступати в угоди або об'єднання з іншими сторонами.

8.7. Вся кореспонденція щодо виконання цього Меморандуму має надсилатись за такими адресами:

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: вул. Інститутська, 21/8, 01008, м. Київ, 01008, Україна. Email: hotline@ombudsman.gov.ua.

Офіс Уповноваженого з основоположних прав Угорщини: 1055 Будапешт, Falk Miksa utca 9-11. Email: ombudsmani.titkarsag@ajbh.hu.

Цей Меморандум вчинено у місті Дебрецен, Угорщина, 8 вересня 2026 року у двох автентичних примірниках англійською мовою, по одному примірнику для кожної із Сторін.

**Уповноважений з основоположних
прав Угорщини**

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**

Д-р Імре Югаз

Д-р Дмитро Лубінець